

บทที่ 2

วิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีเชิงปริมาณ

- แบบสอบถาม สอบถามสมาชิกและกรรมการ
- งบดุล ประจำปี 2525 ของกลุ่มตัวอย่างที่ดีที่สุด โดยเลือกมา 5 กลุ่มใน 5

จังหวัด ๗ ละ 1 กลุ่ม

- เอกสารทางการเงินและบัญชี
- เอกสารผลการจัดซื้อความสามารถกลุ่มเกษตรกรลูกค้า ธกส. ปี 2522

วิธีเชิงคุณภาพ

- ศึกษาเอกสารรายงานการดำเนินงานกลุ่ม จากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์และกรม

ส่งเสริมการเกษตร

- สังเกตการดำเนินงาน
- สัมภาษณ์คณะกรรมการและ สมาชิกกลุ่มเกษตรกร
- สัมภาษณ์ผู้บริหารกรมส่งเสริมการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกลุ่ม

เกษตรกร

ประชากร

กลุ่มเกษตรกรจำนวน 199 กลุ่มจาก 5 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้แก่ จังหวัดศรีสะเกษ, นครราชสีมา, บุรีรัมย์, สุรินทร์ และชัยภูมิ

กลุ่มตัวอย่าง

ทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) ดังนี้

1. ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเชิงชั้น (Stratified random sampling) จากผลการจัดซื้อความสามารถในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรลูกค้า ธกส. ปี 2522 เป็น 4 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 (ดีที่สุด) ลงไปถึงชั้นที่ 4 (ไม่ดี) ปรากฏว่าจากประชากรไม่มีกลุ่มใดที่ถูกจัดอยู่ในชั้นที่หนึ่งเลย จะมีเพียงชั้นที่ 2-4 เท่านั้น ทำการสุ่มตัวอย่างง่ายจากกลุ่มเกษตรกรในแต่ละชั้นดังกล่าวในอัตราส่วนประมาณ 10 ต่อ 1 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

รวมทั้งสิ้น 25 กลุ่มตัวอย่าง โดยจัดอยู่ในชั้น 2-8 กลุ่ม ชั้น 3-9 กลุ่ม และชั้น 4-8 กลุ่มตามลำดับ

2. จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างกรรมการและสมาชิกในแต่ละกลุ่มโดยการสุ่มตัวอย่างกรรมการกลุ่มละ 2 ราย และสมาชิกกลุ่มละ 3 ราย (ในจำนวนตัวอย่างของกรรมการมีข้อมูลไม่สมบูรณ์ 2 ราย จึงถูกแยกออกไปไม่รวมวิเคราะห์) (ตารางที่ ข.)

3. ในการวิเคราะห์การดำเนินธุรกิจและสถานะการเงินได้เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากกลุ่มที่ดีที่สุดเท่าที่มีในแต่ละจังหวัด ซึ่งอยู่ในชั้นที่ 2 ได้จำนวน 5 กลุ่ม

ตารางที่ ข. จำนวนกลุ่มเกษตรกรและกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้

1. จ. ศรีสะเกษ

ชั้น	จำนวนกลุ่ม	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ชื่อกลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่มได้
1	ไม่มี	-	-
2	14	2	1. กลุ่มทำนาโนนค้อ อ. โนนคูณ 2. กลุ่มทำนาดอนกาม อ. ยางชุมน้อย
3	15	2	3. กลุ่มทำนาตูม อ. ปรังคัง 4. กลุ่มทำน่าน้ำคำ อ. เมือง
4	4	1	5. กลุ่มทำนาโพธิ์ อ. โนนคูณ
	33	5	

2. จ. นครราชสีมา

ชั้น	จำนวนกลุ่ม	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ชื่อกลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่มได้
1	ไม่มี	-	-
2	32	3	1. กลุ่มทำนาหินดาด อ. ห้วยแถลง 2. กลุ่มทำนาภูดพิมาน อ. ด่านขุนทด 3. กลุ่มทำไร่ตะเคียน อ. ด่านขุนทด
3	16	2	4. กลุ่มทำนาสำโรง อ. ปักธงชัย 5. กลุ่มทำไร่ตำบลสีคิ้ว อ. สีคิ้ว
4	6	1	6. กลุ่มทำนาโนนไทย อ. โนนไทย
ไม่ระบุ	1	-	
	55	6	

3. จ. บุรีรัมย์

ชั้น	จำนวนกลุ่ม	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ชื่อกลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่มได้
1	-	-	-
2	10	1	1. กลุ่มทำนาหนองกี่ อ. หนองกี่
3	12	1	2. กลุ่มทำนาสตึก อ. สตึก
4	2	1	3. กลุ่มทำนาอีสาน อ. เมือง
	24	3	

4. จ. สุรินทร์

ชั้น	จำนวนกลุ่ม	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ชื่อกลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่มได้
1	-	-	-
2	1	1	1. กลุ่มทำนาศรีณรงค์ อ. ชุมพลบุรี
3	7	1	2. กลุ่มทำนาสนม อ. สังขะ
4	2	1	3. กลุ่มทำนาขอนแก่น อ. สังขะ
ไม่ระบุชั้น	1	-	
	11	3	

5. จ. ชัยภูมิ

ชั้น	จำนวนกลุ่ม	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ชื่อกลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่มได้
1	-	-	-
2	4	1	1. กลุ่มทำไร่หนองฉิม อ. จตุรัส
3	33	3	2. กลุ่มทำไร่บ้านชวน อ. บำเหน็จณรงค์
			3. กลุ่มทำนาบ้านโคกสะอาด อ. ภูเขียว
			4. กลุ่มทำนาหนองสังข์ อ. แก้งคร้อ
4	39	4	5. กลุ่มทำนาโนนกกอก อ. เกษตรสมบูรณ์
			6. กลุ่มทำไร่ห้วยยาง อ. คอนสาร
			7. กลุ่มทำนาชีบน อ. เขาวัว
ไม่ระบุชั้น			8. กลุ่มทำนาหนองบัวแดง อ. หนองบัวแดง
	76	8	
รวม	199	25	

ชั้น 2	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	กรรมการที่สุ่มได้	สมาชิกที่สุ่มได้
1	-	-	-
2	8	16	24
3	9	17	27
4	8	15	24
รวม	25	48	75

กลุ่มตัวอย่าง 5 กลุ่มที่ได้รับการเลือกเพื่อวิเคราะห์การดำเนินธุรกิจและสถานะการเงินมีดังนี้

1. กลุ่มทำนาโนนค้อ กิ่งอำเภอโนนคูณ จังหวัดศรีสะเกษ
2. กลุ่มทำนาหินดาด อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา
3. กลุ่มทำนาหนองกี่ อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
4. กลุ่มทำนาศรีณรงค์ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์
5. กลุ่มทำไร่หนองฉิม อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากกรมส่งเสริมการเกษตร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และจากกลุ่มเกษตรกร
2. ทำการสุ่มตัวอย่างและเลือกตัวอย่างเพื่อให้เป็นตัวแทนประชากรที่ทำการวิจัย
3. ทำการร่างและทดสอบแบบสอบถาม นำมาปรับปรุงแก้ไข
4. เก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มเกษตรกรตัวอย่าง 25 ตัวอย่างและกรรมการตัวอย่างจำนวน 48 ตัวอย่าง และสมาชิกตัวอย่าง 75 ตัวอย่าง
5. เลือกกลุ่มตัวอย่างที่ดีที่สุดในแต่ละจังหวัด 5 กลุ่ม เพื่อวิเคราะห์การทำธุรกิจและสถานะทางการเงินการบัญชี
6. เข้าไปสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant Observation) เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูล

- เก็บรวบรวมแบบสอบถาม นำมาตรวจสอบ (edit) จัดข้อมูลเป็นหมวดหมู่ ตามวัตถุประสงค์ และขอบเขตของการวิจัย
- ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าร้อยละ (%) ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีวิเคราะห์ใช้วิธีอุปมาน (inductive approach) ใช้สำหรับตรวจสอบ
กับข้อมูลและการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

ระยะเวลาในการวิจัย

- ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลเบื้องต้นเดือนเมษายน 2525
- ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลภาคสนามระหว่างเดือนพฤษภาคม-
มิถุนายน 2525
- ระยะเวลาในการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างเดือนกรกฎาคม-พฤศจิกายน 2525
- ระยะเวลาในการจัดทำรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ธันวาคม 2525